

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології

«УЗГОДЖЕНО»

Гарантом освітньо-професійної програми
«Стоматологія»
« 28 » _____ серпня _____ 2024 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Головою вченої ради стоматологічного
факультету
Протокол від _____ 28 серпня _____ 2024 р. № _____ 1 _____

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Модуль 2. «Медсестринство в стоматології»

Змістовий модуль 3. «Медсестринство в ортопедичній стоматології»

обов'язкова

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
кваліфікація освітня	магістр стоматології
кваліфікація професійна	лікар-стоматолог
освітньо-професійна програма	Стоматологія
форма навчання	Денна
курси та семестри вивчення	
навчальної дисципліни	2 курс 4 семестр

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
пропедевтики ортопедичної стоматології
Протокол від _____ 28 серпня _____ 2024 р. № _____ 1 _____

**ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ
ДИСЦИПЛІНУ**

Прізвище, ім'я, по батькові викладача, науковий ступінь, учене звання	Король Дмитро Михайлович д.мед.н., професор Кіндій Дмитро Данилович к.мед.н., доцент Ярковий Віталій Васильович к.мед.н., доцент Рамусь Михайло Олександрович к.мед.н., доцент Козак Руслан Васильович - к.мед.н., доцент Калашніков Дмитро Вікторович к.мед.н., доцент Тончева Катерина Дмитрівна док.філ., доцент Малюченко Микола Миколайович к.мед.н., асистент Зубченко Сергій Григорович к.мед.н., асистент
Профайл викладача	https://prop-ortstom.pdmu.edu.ua/team Кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології
Контактний телефон	+38(050)5790633
E-mail:	propportstom.pdmu@edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://prop-ortstom.pdmu.edu.ua/ Кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології

Обсяг навчальної дисципліни «Навчальна практика»

Кількість кредитів / годин – 6 / 180, із них:

Лекції (год.) – немає

Семінарські (год.) – немає

Практичні (год.) – 96

Самостійна робота (год.) – 84

Вид контролю дисципліни – ПМК

Обсяг Модуль 2 «Медсестринство в стоматології»

Кількість кредитів – 3 кредитів / 90 годин , із них:

Лекції (год.) – немає

Семінарські (год.) – немає

Практичні (год.) – 48

Самостійна робота (год.) – 42

Вид контролю – ПМК

Змістовий модуль 3. «Медсестринство в ортопедичній стоматології»

Кількість кредитів / годин – 0,75 / 22, із них:

Лекції (год.) – немає

Практичні (год.) – 12

Самостійна робота (год.) – 10

Вид контролю – контроль змістового модуля

Політика навчальної дисципліни

При організації освітнього процесу в ПДМУ викладачі і здобувачі вищої освіти діють відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrbEY.pdf). Під час перебування на кафедрі пропедевтики ортопедичної стоматології здобувачі вищої освіти повинні:

- дотримуватись розкладу лекційних і практичних занять;
- дотримуватись ділового стилю одягу спеціаліста-професіонала, предмети одягу повинні бути білими, чистими та випрасуваними - халат, шапочка, змінне взуття;
- підтримувати порядок в аудиторіях та навчальних приміщеннях;
- дбайливо та охайно відноситись до майна (меблів, обладнання, технічного оснащення);
- не виносити без дозволу речі та різне обладнання з навчальних кімнат та лабораторій кафедри, а в разі умисного пошкодження – компенсувати їх вартість в порядку, визначеному чинним законодавством;
- не допускати протиправних дій, аморальних вчинків.

Здобувачі вищої освіти, які проходять навчання з дисципліни «Пропедевтика ортопедичної стоматології» зобов'язані дотримуватися прав та обов'язків здобувачів вищої освіти академії:

- виконувати вимоги Законів України, Статуту Університету, поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу та дотримуватися етичних норм;
- виконувати вимоги з техніки безпеки, протипожежної безпеки;
- виконувати вимоги навчального плану у терміни, визначені графіком навчального процесу та індивідуального навчального плану;
- приходити на заняття своєчасно, відповідно до розкладу занять;
- відпрацювати всі пропущені заняття.

Дисциплінарні правила навчання на кафедрі:

Здобувачу вищої освіти забороняється:

- порушувати графік навчального процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану без поважних причин;
- практичні та лекційні заняття проходять згідно розкладу занять університету;
- запізнюватися та пропускати заняття без поважних причин;
- протягом заняття виходити з аудиторії без дозволу викладача;
- користуватись під час занять мобільним телефоном і іншими засобами зв'язку та отримання інформації без дозволу викладача;
- займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших здобувачів освіти та заважати викладачу;
- використовувати медичну форму та окремі її елементи, що не відповідають санітарно-гігієнічним вимогам;
- вручати викладачам будь-які матеріальні цінності за виконання або невиконання ними певних дій стосовно здобувача з використанням своєї посади;
- вживати наркотичні засоби, психотропні речовини та їх аналоги, спиртні напої, палити;
- вчиняти аморальні дії, які принижують людську гідність, вживати ненормативну лексику;
- вчиняти протиправні дії та здійснювати будь-які дії, що можуть створити умови небезпечні для здоров'я та/або життя оточуючих.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на кафедрі пропедевтики ортопедичної стоматології передбачає самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання, особисту присутність на всіх лекційних і практичних заняттях.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології передбачає

надання якісних освітніх послуг, об'єктивне оцінювання результатів навчання, контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

При організації освітнього процесу в ПДМУ здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники повинні діяти відповідно до:

Розклад занять стоматологічного факультету:

<https://www.pdmu.edu.ua/shedule/rozklad-zanyat-stomatologichnogo-fakultetu>

Положення про організацію освітнього процесу

https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/EXHOV4YrpFJqaqUWjwI3e7GhMA6TcAWDd7yVXYjO.pdf

Кодексу академічної доброчесності

https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/WwK8jif9Fb1SzyjXCStiqjWVmat8x3J9QFHekKWx.pdf

Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету

https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/t0jTYbqtNrd5ETCcHiFyMtnnlHbvN0orJOgwYDeS.pdf

Положення про організацію та методика проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті

https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYUkpw1JoSJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf

Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті

https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/wRYA15n5X9cgYzgLLwxjtYa8Y3OQ9wK6iAEtkjca.pdf

Самостійна робота здобувачів вищої освіти на кафедрі пропедевтики ортопедичної стоматології забезпечується системою навчально-методичної документації, передбаченої робочою навчальною програмою дисципліни: навчальними посібниками, конспектами лекцій, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи, електронними ресурсами тощо.

Контроль засвоєння навчального матеріалу з дисципліни ортопедична стоматологія, віднесеного на самостійне опрацювання - є обов'язковим. Форма контролю визначена робочою програмою навчальної дисципліни у вигляді реферату, написаному власноруч з дотриманням принципів академічної доброчесності та оформленого відповідно до вимог, розроблених кафедрою.

Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/d2v3WhcBOWnuedYRoBKRe7k1xnl4KtbB2r2NR2CG.pdf).

Пропущеними вважаються заняття, на яких здобувач вищої освіти особисто не був присутній ці заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню. Відпрацювання незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти відбувається на кафедрі, що фіксується в «Журналі обліку відпрацювань незадовільних оцінок».

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Безпосередня робота стоматолога передбачає тісну співпрацю з середнім медичним персоналом, тому досконале володіння лікарем навичками роботи медичної сестри є гарантією якісної та успішної роботи. Проходження практики складається з: засвоєння теоретичного матеріалу щодо особливостей роботи стоматологічної поліклініки та основних маніпуляцій і їх відпрацювання під контролем керівника (у вигляді практичних занять та консультацій); самостійної роботи здобувача вищої освіти у стоматологічних відділеннях та закріплення отриманих знань і умінь у вигляді самостійних чергувань, підготовки до практичних занять, засвоєння практичних навичок, заповнення основної звітної документації та індивідуальна робота.

ОК Навчальна практика. Модуль 2. «Медсестринство в стоматології» Змістовий модуль 3. «Медсестринство в ортопедичній стоматології» сприяє і робить внесок у досягнення загальних цілей сталого розвитку:

Ціль 3. Міцне здоров'я і благополуччя – профілактика, доступність стоматологічної допомоги:

- Профілактика інфекційних захворювань у стоматологічному кабінеті (асептика, антисептика).
- Участь у програмах стоматологічної освіти для пацієнтів (гігієна порожнини рота, догляд за протезами).

- Допомога у створенні доступної атмосфери для пацієнтів різних вікових та соціальних груп.

Ціль 4. Якісна освіта – формування у студентів клінічних і соціальних компетентностей:

- Розвиток компетентності у спілкуванні з пацієнтом (пояснення процедур, зменшення тривожності).
- Підготовка інформаційних матеріалів для пацієнтів (буклети, інструкції).
- Участь у міждисциплінарній співпраці (лікар – технік – медсестра).
- Підвищення кваліфікації (тренінги з інфекційного контролю, сучасних методів стерилізації).

Ціль 9. Інновації та інфраструктура – нові матеріали, цифрові технології (CAD/CAM, 3D-друк):

Підготовка робочого місця для процедур із використанням CAD/CAM та цифрових сканерів.

Організація документообігу в електронній формі.

Навички роботи з сучасним обладнанням для стерилізації та контролю якості.

Адаптація до нових технологій у менеджменті клініки.

Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво – екологічно безпечні матеріали, утилізація відходів:

- Сортування відходів (гострі предмети, амальгама, пластмаси, одноразові матеріали).
- Економне використання витратних матеріалів (рукавички, серветки, дезінфікуючі засоби).
- Безпечна утилізація відпрацьованих медичних інструментів.
- Застосування багаторазових стерилізованих інструментів замість одноразових, де це можливо.

Ціль 13. Боротьба зі зміною клімату – зменшення використання пластику, впровадження енергоефективних технологій у клініці:

- Мінімізація використання одноразових пластикових виробів (де можливо – заміна на багаторазові стерильні інструменти).
- Оптимізація використання води при очищенні інструментів.
- Застосування енергоефективних стерилізаційних апаратів і LED-ламп.
- Контроль за правильним зберіганням і витратою матеріалів для зниження відходів.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити

а) дисципліна ґрунтується на попередньому вивченні здобувачами вищої освіти дисциплін: анатомії людини, гістології, фізіології, патофізіології, патоморфології, пропедевтики ортопедичної стоматології й інтегрується з цими дисциплінами;

Постреквізити

а) дисципліна формує засади подальшого вивчення здобувачами вищої освіти клінічної дисципліни – ортопедична стоматологія, що передбачає формування умінь застосовувати набуті знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

- метою вивчення навчальної дисципліни є:

- забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти до професійної діяльності, роботі на посаді середнього медичного персоналу в ортопедичному відділенні стоматологічної поліклініки.

- основними завданнями є:

- демонстрація та володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації під час роботи у відділеннях стоматологічного профілю;

- засвоєння теоретичного матеріалу, виконання необхідних медичних маніпуляцій в стоматологічній поліклініці та заповнення звітньої документації;

- застосування на практиці основних принципів, асептики, антисептики в клініці ортопедичної стоматології;
- набуття та удосконалення професійних навичок медичної сестри стоматологічної клініки.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні):

Компетентності згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

- інтегральна:

- здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
11. Здатність працювати в команді.
16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

- спеціальні:

1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.

14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛЮ.

18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Навчальна практика»:

2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7).

23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

Тематичний план лекцій із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

Лекції не передбачені програмою

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ з\п	Тема	К-ть годин
1.	Організаційна структура ортопедичного відділення стоматологічної поліклініки.	2
2.	Дезінфекція в ортопедичній стоматології.	2
3.	Стерилізація в ортопедичній стоматології.	2
4.	Охорона праці медичної сестри.	2
5.	Аварії в клініці ортопедичної стоматології та їх попередження.	2
6.	Допомога при невідкладних станах на прийомі стоматолога-ортопеда	2
	Разом	12

Самостійна робота

№ з/п	ТЕМА	К-сть годин
1.	Підготовка до занять	3
2.	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять:	
	1. Техніка безпеки в ортопедичному відділенні. Основні небезпечні фактори, які можуть впливати на працівника при роботі в ортопедичному відділенні. Інструкції з техніки безпеки.	4
	2. Стоматологічні матеріали для фіксації ортопедичних конструкцій. Правила замішування цементів для фіксації. Види цементів для фіксації ортопедичних конструкцій. Техніка підготовки цементів для фіксації.	3
	Разом	10

Перелік теоретичних питань

1. Санітарно-гігієнічні вимоги до структури та облаштування ортопедичного відділення

2. Основні етичні і деонтологічні положення організації роботи медичного персоналу в ортопедичному відділенні.
3. Правила техніки безпеки на робочому місці.
4. Інструментарій для обстеження та лікування стоматологічних пацієнтів.
5. Правила обробки та стерилізацію стоматологічного інструментарію.
6. Правила надання невідкладної допомоги пацієнтам на прийомі лікаря-стоматолога-ортопеда.

Перелік практичних навичок

1. Визначати завдання та обов'язки медичної сестри, організації роботи стоматологічного відділення ортопедичного профілю.
2. Володіти навичками замішування матеріалів для одержання відбитків.
3. Володіти навичками замішування різних стоматологічних цементів для фіксації ортопедичних конструкцій.
4. Опанувати алгоритм надання невідкладної допомоги на стоматологічному прийомі.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – контроль змістового модуля

Система поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми у формі усного опитування, вирішення ситуаційних завдань, оцінки виконання маніпуляцій, письмового контролю, програмного комп'ютерного тестування. При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність здобувачу вищої освіти виставляється оцінки за чотирьохбальною традиційною шкалою, які потім конвертуються у бали ЕКТС (*таблиця 1.*).

Таблиця 1. Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
---------------------	---------------	---------------------

5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Формою підсумкового контролю успішності є – контроль змістового модуля.

До ПМК допускають здобувачів вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків лекційних та практичних занять, засвоїли теми винесені для самостійної роботи в межах модуля. У «Відомість підсумкового модульного контролю» в колонку «Поточний контроль (бали)» вносяться бали після їх конвертації з середнього

балу успішності згідно *таблиці 2*. Кожному здобувачу вищої освіти пропонується два питання екзаменаційного білета, обов'язково включаючи питання з тем, які винесені на самостійне вивчення в межах модуля та практично-орієнтоване питання.

Таблиця №2. Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК, екзамен, та традиційній чотирьохбальній оцінці.

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А * 24)	Бали за ПМК з модуля (А*16)	Бали за модуль та/або екзамен (А*24 + А*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	E	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130	D	
3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136		
3,45	83	55	138		
3,5	84	56	140	C	
3,55	85	57	142		
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		

3,7	89	59	148				
3,75	90	60	150				
3,8	91	61	152				
3,85	92	62	154				
3,9	94	62	156				
3,95	95	63	158				
4	96	64	160	B			
4,05	97	65	162				
4,1	98	66	164				
4,15	100	66	166				
4,2	101	67	168				
4,25	102	68	170				
4,3	103	69	172				
4,35	104	70	174				
4,4	106	70	176				
4,45	107	71	178				
4,5	108	72	180			A	5 відмінно
4,55	109	73	182				
4,6	110	74	184				
4,65	112	74	186				
4,7	113	75	188				
4,75	114	76	190				
4,8	115	77	192				
4,85	116	78	194				
4,9	118	78	196				
4,95	119	79	198				
5	120	80	200				

Результат змістового модуля оцінюється у балах і в традиційну 4-бальну оцінку не конвертується. Максимальна кількість балів за модуль складає 80 балів, мінімальна кількість балів, при якій контроль вважається складеним – 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (з них до 120 балів за поточну успішність). Отримані бали за модуль виставляються у «Відомість модульного контролю» та індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти. Здобувач вищої освіти має право на складання та 2 перескладання.

Методи навчання

- **вербальні/словесні** (лекції, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- **наочні** (спостереження, ілюстрація, демонстрація);

- **практичні** (різні види вправляння, виконання медичних стоматологічних маніпуляцій, практики);
- **пояснювально-ілюстративний** – передбачає пред’явлення готової інформації викладачем та її засвоєння здобувачами вищої освіти;
- **проблемного викладу;**
- **презентації;**
- **бесіди та тематичні дискусії;**
- **електронні лекції;**
- **частково-пошукові;**
- **дистанційні консультації.**

Методи контролю

При вивченні навчальної дисципліни «Пропедевтика ортопедичної стоматології» використовуються наступні методи контролю: усний контроль, письмовий, тестовий, програмований контроль, а також методи самоконтролю і самооцінки.

Усний контроль (усне опитування). Усне опитування передбачає таку послідовність: формулювання запитань (завдань) з урахуванням специфіки предмета і вимог програми; підготовка здобувачів вищої освіти до відповіді та викладу знань; коригування викладених у процесі відповіді знань; аналіз і оцінювання відповіді. За актуальністю запитання для усної перевірки поділяють на основні, додаткові й допоміжні.

Письмовий контроль. Його метою є з’ясування в письмовій формі ступеня оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями, вміннями та навичками з дисципліни, визначення їх якості – правильності, точності, усвідомленості, вміння застосувати теоретичні знання на практиці.

Тестовий контроль. Для визначення рівня сформованості знань і вмінь використовуються тести відкритої форми (із вільно конструйованими відповідями) і тести закритої форми (із запропонованими відповідями).

Програмований контроль. Реалізується він шляхом пред'явлення усім здобувачам вищої освіти стандартних вимог, що забезпечується використанням однакових за кількістю і складністю контрольних завдань, запитань.

Метод самоконтролю. Його суттю є усвідомлене регулювання здобувачами вищої освіти своєї діяльності за для забезпечення таких її результатів, які б відповідали поставленим завданням, вимогам, нормам, правилам, зразкам. Мета самоконтролю – запобігання помилкам і виправлення їх.

Метод самооцінки. Передбачає критичне ставлення здобувача вищої освіти до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів.

Методичне забезпечення

Інформаційне і навчально-методичне забезпечення відповідають ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та вміщує: графік навчального процесу, навчальний план, робочу програму навчальної дисципліни, тематичні плани лекцій та семінарських занять, методичні рекомендації для викладачів, методичні розробки лекцій та вказівки щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, силабуси, критерії оцінювання знань, переліки питань до поточного контролю знань, перелік ситуаційних і тестових завдань, перелік рекомендованої навчально-методичної літератури тощо.

Рекомендована література

Базова

1. Медсестринство в стоматології: навчальний посібник / І. П. Мазур, Л.О. Щербак, С.В. Хлебас та ін.; за ред. І. П. Мазур. – 2-е видання. - Київ: ВСВ «Медицина», 2024. – 160 с.

Допоміжна

1. Догляд за хворими (практика): підручник (ВНЗ III-IV р. а.) / О.М. Ковальова, В.М. Лісовий, С.І. Шевченко та ін.; за ред. О.М. Ковальової, В.М. Лісового, С.І. Шевченка, Т.В. Фролової. 2020 – 3-є вид., вип.

2. Догляд за хворими. Практика: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних закладів МОЗ України / А.В. Лавренко, О.А. Борзих. – Львів: 2020.- 204 с.
3. Kondratiuk V. Ye. Practice in Patient Care at the Therapeutic Department of a Hospital: Workbook. Clinical manual / V. Ye. Kondratiuk, V. A. Khomaziuk. – Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. – 112 p.
4. Невідкладні стани. Підручник. Затверджено МОН України / За ред. Регеда М. С. – 2024. – 838 с.

Інформаційні ресурси

Офіційний Web-сайт ПДМУ www.pdmu.edu.ua

Pubmed <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>

Google Scholar <https://scholar.google.com.ua/>

Scopus <https://www.scopus.com/>

Розробники

Розробники силабуса з навчальної дисципліни «Виробнича практика (сестринська практика в стоматології) Змістовий модуль 3. Сестринська практика в ортопедичній стоматології» док. філ., доцент Тончева К.Д., д. мед. н., професор Король Д.М., к. мед. н., доцент Козак Р.В.